

Силабус освітнього компоненту «Організація наукової діяльності»

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки
Спеціальність: 032 Історія та археологія
Освітня програма: Історія (мова навчання – українська)
Рівень вищої освіти: третій (освітньо-науковий)
Рік навчання: 2024–2025
Семестр: 1

Структурний підрозділ	Кафедра історії України, історичний факультет
	<p> ПІБ: Філінюк Анатолій Григорович Посада: професор кафедри історії України Вчений ступінь: доктор історичних наук afilinyuk@ukr.net Робоче місце: навчальний корпус № 2 (вул. Татарська, 14), кафедра історії України. Профайл викладача: https://histua.kpnu.edu.ua/anatolii-hryhorovych-filiniuk/ https://scholar.google.com.ua/citations?user=aTEFJ0QAAAAJ&hl=uk&oi=ao https://uk.wikipedia.org/wiki/Філінюк_Анатолій_Григорович https://science.kpnu.edu.ua/naukovtsi/filiniuk-anatolij-hryhorovych/ http://irbis-nbuv.gov.ua/ASUA/0007422 </p>
Лінк на освітній контент дисципліни	https://moodle.kpnu.edu.ua/course/view.php?id=1696
Статус дисципліни	обов'язковий освітній компонент професійної підготовки
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС / години	1-й семестр – 3 кредити ЄКТС / 90 год
Мова викладання	Українська
Форми навчання	Очна
Політика дисципліни	<p> Академічна доброчесність. Очікується, що роботи аспірантів будуть оригінальними дослідженнями чи міркуваннями. Відсутність посилань на використані джерела, фабрикування джерел списування, втручання в роботу інших студентів становлять, але не обмежують приклади можливої академічної недоброчесності. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі аспіранта є підставою для її не зарахування викладачем (незалежно від масштабів плагіату чи обману). Відвідування занять. Очікується, що всі аспіранти відвідають лекційні та семінарські заняття курсу. Аспіранти мають інформувати викладача про неможливість відвідати заняття. У будь-якому випадку аспіранти зобов'язані дотримуватися термінів виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. «Положення про організацію освітнього процесу в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка» URL: https://drive.google.com/file/d/1ZbMN35h-7ZSJBBOVvL2bTCaLtRbcQA86/view. Якщо здобувач не відпрацював </p>

	<p>пропущені навчальні заняття, не виправив оцінки 0, 1, 2, 3, отримані на навчальних заняттях, виконав завдання самостійної роботи та модульної контрольної роботи менше ніж на 60% від максимальної кількості балів, виділених на цей вид роботи, він вважається таким, що має академічну заборгованість за результатами поточного контролю. Пропущені заняття здобувач має відпрацювати. За відпрацьовані лекційні заняття оцінки не ставляться, за практичні заняття нараховуються бали середнього (4, 5, 6), достатнього (7, 8, 9) та високого рівня (10, 11, 12). Очікується, що здобувачі поступово відпрацьовуватимуть пропущені заняття й завершать цей процес своєчасно (до останнього аудиторного заняття з дисципліни). Відпрацювання лекційного заняття передбачає знання здобувачем теоретичних питань плану. Відпрацювання пропущеного практичного заняття передбачає опанування теоретичних питань плану заняття. Очікується, що здобувачі не будуть запізнюватися на заняття, а мобільні телефони під час занять використовуватимуть лише з освітньою метою. Під час організації занять з використанням технологій дистанційного навчання очікується, що здобувач працюватиме на заняттях (з використанням платформ для відеоконференцій) з увімкненою вебкамерою.</p> <p>Неформальна/інформальна освіта. У випадку, якщо здобувач освіти отримав знання у неформальній та/або інформальній освіті, зарахування результатів навчання здійснюється згідно «Порядку визнання в Кам'янець-Подільському національному університеті імені Івана Огієнка результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти (нова редакція)», зокрема, якщо їх тематика відповідає змісту навчальної дисципліни (окремій темі). URL: https://drive.google.com/file/d/19GCSM3y-K496gs8RQJp0mO9FjUJumB4T/view</p>
<p>Що будемо вивчати?</p>	<p>Навчальною програмою передбачається системне вивчення аспірантами законодавчих і нормативно-правових актів, комплексу вимог, принципів, методів, засобів і прийомів, знання і дотримання яких дозволяє організаційно правильно, логічно та послідовно вибудовувати роботу аспірантів з виконання освітньо-наукової програми і здійснення наукового дослідження, пов'язаного зі здобуттям наукового ступеня доктора філософії з обраної галузі наук.</p> <p>Основні організаційні вимоги до аспіранта з виконання ОНП, підготовки та конкретних кроків на шляху до повного виконання освітньо-наукової програми, проведення наукового дослідження, реалізації основних його результатів в публікаціях у наукових фахових виданнях України, їх апробації на наукових форумах у формі доповідей і повідомлень, написання рукопису й захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії з обраної спеціальності.</p> <p>Організаційні засади науково-дослідної діяльності та виконання різних видів наукових, навчально-дослідних, дисертаційних та інших робіт, технологічні аспекти організації, структура, зміст і форми підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів через аспірантуру та докторантуру. Основні підходи і ключові вимоги до забезпечення якості докторської підготовки в ЗВО і НУ. Організаційні аспекти підготовки, написання, оформлення й захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з дотриманням принципів академічної д</p>
<p>Чому це треба вивчати?</p>	<p>Навчальний курс «Організація наукової діяльності» є обов'язковою освітньою компонентою професійної підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти спеціальності 032 Історія та археологія, що виступає органічною складовою завершення теоретичної і практичної підготовки здобувача вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня, спрямованої на самостійну реалізацію завдань з підготовки та захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора</p>

	<p>філософії в галузі обраної науки і спеціальності.</p> <p>Поглиблення знань про логіку процесу наукового дослідження, організацію, технологію, інформаційне, психологічне та етичне забезпечення наукової діяльності, теоретичні підходи, принципи, методи дослідницької роботи передбачено реалізовувати через призму оптимізації і належної результативності наукових досліджень, котрі активно використовуються в сучасній вітчизняній і зарубіжній науці. Навчальна робота зі здобувачами вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня має чітке практичне спрямування й передбачає осмислене розуміння всього масиву інформації та кожного елемента організації дослідницької діяльності.</p>
<p>Яких результатів можна досягнути?</p>	<p>Очікувані результати навчання з дисципліни:</p> <p>ПРН 01. Володіти передовими теоретичними, концептуальними та методологічними знаннями, загальним науковим кругозором, необхідним для критичного аналізу та переоцінки наявних знань і професійних практик у сфері вітчизняної, світової історії та археології.</p> <p>ПРН 02. Розуміти загальні принципи, методи історичних наук, а також фундаментальну, загальнонаукову і конкретно-історичну методологію наукових досліджень, застосувати їх у власних дослідженнях у сфері історії та археології і у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 03. Вміти самостійно планувати та виконувати наукові і прикладні дослідження з історії та археології, здійснювати критичний аналіз результатів власних досліджень і результатів інших дослідників у контексті усього комплексу сучасних знань щодо досліджуваної проблеми з дотриманням академічної доброчесності.</p> <p>ПРН 04. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікативні й інформаційні технології та системи пошуку, оброблення та аналізу історичної інформації в наукових дослідженнях.</p> <p>ПРН 05. Вільно презентувати та обговорювати з фахівцями, широкою науковою спільнотою, суспільством в цілому українською та іноземною мовами результати досліджень, наукові та прикладні проблеми освіти, оприлюднювати результати власних досліджень у наукових публікаціях в провідних вітчизняних і міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН 06. вміти застосовувати набуті знання про теоретичні підходи, принципи, методи і прийоми пізнання в науково-дослідній діяльності в процесі підготовки дисертації та подальшій науковій і педагогічній роботі.</p> <p>ПРН 11. Вміти здійснювати розробку навчально-методичного забезпечення, підготовку та прочитання лекцій; проводити семінарські / практичні заняття, організувати самостійну і індивідуальну роботу студентів, в межах дисциплін, які вони вивчають, а також оцінювати результати їх навчання із застосуванням методів і технологій, які найкраще відповідають цілям оцінювання, змісту і характеру навчальної дисципліни, її окремих складників.</p> <p>ПРН 12. Виявляти здатність дотримуватись академічної доброчесності в процесі навчання і науково-дослідної роботи через дотримання принципів чесності, чесною праці та навчання і несприйняття плагіату, списування, несанкціонованого використання чужих напрацювань. Виявляти здатність дотримуватись академічної доброчесності в процесі навчання і науково-дослідної роботи через дотримання принципів чесності, чесною праці та навчання і несприйняття плагіату, списування, несанкціонованого використання чужих напрацювань.</p>
<p>Як можна використати набуті знання та уміння?</p>	<p>Інтегральна компетентність. Здатність продукувати нові ідеї, розв'язувати комплексні проблеми дослідницько-інноваційної і професійної в галузі історії та археології, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань з історії та археології та професійної практики з обраної спеціальності.</p> <p>ОК сприяє формуванню аспірантів таких компетентностей:</p>

	<p>Загальних компетентностей (ЗК):</p> <p>ЗК 01. Здатність планувати, правильно організувати свою діяльність та ефективно використовувати час для розв'язання комплексних проблем у сфері історії та археології на основі наукового світогляду і загального культурного кругозору з дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 02. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 03. Здатність до абстрактного і критичного мислення, аналізу та синтезу, пошуку, оброблення й аналізу наукової інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 04 Здатність працювати в міжнародному контексті.</p> <p>ЗК 05 Здатність розробляти наукові проекти, управляти ними, складати пропозиції щодо їх фінансування, реєстрації прав інтелектуальної власності.</p> <p>ЗК 06. Здатність використовувати академічну українську та іноземну мови у професійній діяльності та наукових дослідженнях, володіти комунікативною культурою.</p> <p>ЗК 07. Здатність розробляти проекти в сфері історії та археології і управляти ними, презентувати результати наукових досліджень й/або інноваційних розробок академічною українською та іноземною мовами.</p> <p>ЗК 08. Здатність демонструвати значну авторитетність, інноваційність, високий ступінь самостійності.</p> <p>ЗК 09. Здатність до безперервного особистісного і професійного розвитку та самовдосконалення.</p> <p>ЗК 10. Здатність проявляти толерантність та повагу до культурної різноманітності.</p> <p>Формування спеціальних (фахових) компетентностей спеціальності (СК):</p> <p>СК 01. Здатність поглиблювати володіння основними концепціями, розуміння теоретичних і практичних проблем історії розвитку й сучасного стану наукових знань з вітчизняного та всесвітнього минулого.</p> <p>СК 05. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері історії та археології і забезпечувати якість виконуваних досліджень та дотримання права інтелектуальної власності.</p> <p>СК 07. Здатність проводити навчальні заняття за забезпечувати досягнення запланованих результатів навчання з урахуванням індивідуальних особливостей і потреб студентів.</p> <p>СК 08. Здатність реалізовувати професійні компетентності з виконання трудових функцій викладача закладу вищої освіти у процесі підготовки фахівців спеціальності 032 Історія та археологія з дотриманням аспірантоцентрованого підходу.</p> <p>СК 09. Здатність здійснювати і розвивати науково-педагогічну й освітню діяльність у закладах вищої освіти (наукових установах) в сфері історії та археології з урахуванням вітчизняного та міжнародного досвіду.</p>
<p>Зміст дисципліни</p>	<p>Змістом навчальної дисципліни є: предмет, мета, завдання, сутність, основний зміст, загальний обсяг знань навчальної дисципліни, перелік умінь, навичок, і компетентностей здобувача ступеня доктора філософії; законодавче та нормативно-правове забезпечення організації наукової діяльності; формування особистості вченого і режим його праці; система підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів в Україні; інформаційне та технологічне забезпечення наукової діяльності; організаційні аспекти змісту та структури дисертації; організаційне і змістове забезпечення публікацій по темі дисертації; вимоги до оформлення результатів дослідження в рукописі дисертації; організація та проведення публічної презентації результатів дисертаційного дослідження; технологія подання та організаційне забезпечення захисту дисертації на здобуття ступеня доктора</p>

	<p>філософії. Вивчення навчальної дисципліни передбачає озброєння здобувачів вищої освіти третього (освітньо-наукового) рівня сучасними знаннями та вміннями організаційного забезпечення підготовки й захисту дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з обраної спеціальності; засвоєнні ними основних понять, термінів і категорій правильної та результативної організації виконання освітньо-наукової програми і наукових досліджень, концепцій, теоретичних підходів і процедур реалізації досліджень за профілем обраної спеціальності; ознайомленні кожного з них із найновішими теоретичними та методично-практичними підходами і порадами реалізації наукових досліджень від першого дня навчання в аспірантурі і до захисту дисертації й отримання диплома доктора філософії в галузі наук; закріпленні у майбутніх докторів філософії з обраної галузі наук стійких навичок і вмінь організації роботи з опублікованими джерелами, архівними документами й матеріалами, науковою і навчальною літературою та їх застосування у дослідницькій роботі.</p>
<p>Методи навчання</p>	<p>Словесні (лекції), наочні (демонстрування карт, таблиць, схем, презентацій та відеоматеріалів), практичні (семінарські заняття, практики) методи навчання, інтерактивні методи навчання: метод групової та індивідуальної роботи, дискусії, рольові ігри, метод проектування, проведення наукових семінарів та онлайн-конференцій; самостійна робота на основі законодавчих і нормативно-правових актів, історичних та археологічних джерел, наукової літератури, підручників, навчальних посібників, консультації, кваліфікаційна робота.</p>
<p>Інформаційне забезпечення</p>	<p style="text-align: center;">Рекомендована література</p> <p style="text-align: center;">Основна:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Академічна доброчесність: проблеми дотримання та пріоритети поширення серед молодих вчених: кол. моногр. / [за заг. ред. Н. Г. Сорокіної, А. Є. Артюхова, І. О. Дегтярьової]. Дніпро : ДРІДУ НАДУ, 2017. 170 с. 2. Бхаттачарджи А., Ситник Н. Методологія та організація наукових досліджень: дослідження в соціально-економічних науках: навч. посіб. 2-ге вид., перероб. і доп. Київ : НТУУ «КПІ ім. Ігоря Сікорського», 2022. 173 с. 3. Важинський С. Е., Щербак Т. І. Методика та організація наукових досліджень : навч. посіб. Суми : СумДПУ ім. А. С. Макаренка, 2016. 260 с. 4. Григоруk П. М., Хрущ Н. А. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Кондор, 2017. 206 с. 5. Гуторов О. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Харків : ХНАУ, 2017. 272 с. 6. Данильян О. Г., Дзьобань О. П. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Харків: Право, 2017. 448 с. 7. Євтушенко М. Ю., Хижняк М. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учбової літератури, 2021. 350 с. 8. Конверський А. Організація та методологія наукових досліджень: навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2016. 352 с. 9. Маринченко Г. М. Методика викладання історії у закладі вищої освіти. Київ, 2021. 292 с. 10. Мельник О. О. Інтелектуальна власність. Конспект лекцій. Мелітополь : ФОП Однорог Т. В., 2020. 215 с. 11. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / [І. С. Добронравова, О. В. Руденко, Л. І. Сидоренко та ін. ; за ред. І. С. Добронравової (ч. 1), О. В. Руденко (ч. 2)]. Київ : ВПЦ «Київський університет», 2018. 607 с. 12. Методологія та організація наукових досліджень: навч. посіб. / [уклад.: Н. В. Рашкевич, Ю. А. Отрош]. Харків, 2022. 291 с.

Допоміжна:

1. Авторське право і суміжні права в Європі: монографія / [Ю. М. Капіца, С. К. Ступак, О. В. Жувака]. Київ : Логос, 2012. 696 с.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / [Міжн. благод. Фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т. В. Фінікова, А. Є. Артюхова]. Київ : Таксон, 2016. 234 с.
3. Бобилев В. П., Іванов І. І., Проїдак Ю. С. Методологія та організація наукових досліджень: підруч. Дніпро : ІМА-пресс, 2014. 644 с.
4. Дейнека О. Г., Крихтіна Ю. О., Ковальов А. Ю. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій. Харків : УкрДУЗТ, 2023. 67 с.
5. Мальська М. П. Організація наукових досліджень : навч. посіб. Київ : Центр учб. літ., 2017. 136 с.
6. Медвідь В. Ю., Данько Ю. І., Коблянська І. І. Методологія та організація наукових досліджень (у структурно-логічних схемах і таблицях): навч. посіб. Суми : СНАУ, 2020. 220 с.
7. Методологія та організація наукових досліджень (галузі знань: 05 – соціальні та поведінкові науки, 07 – управління та адміністрування) : навч. посіб. / [Л. Г. Липич, С. М. Бортнік, І. Г. Волинець та ін. ; за заг. ред. Л. Г. Липич]. Луцьк : Вежа-Друк, 2018. 220 с.
8. Омецінська І. Я. Конспект лекцій з курсу «Методика виконання дисертаційної роботи (PhD Thesis Prospectus)» для здобувачів наукового ступеня доктора філософії. Тернопіль: ТНЕУ, 2019. 80 с.
9. Селігей П. Світло і тіні наукового стилю: Монографія / [НАН України. Інститут мовознавства ім. О. О. Потебні]. Київ : Вид. дім «Києво-Могилянська академія», 2016. 627 с.
10. Строкань О. В., Мірошніченко М. Ю. Методологія та організація наукових досліджень з основами інтелектуальної власності: конспект лекцій. Мелітополь : Видав.-поліграф. центр «Люкс», 2021. 152 с.
11. Сущенко Л. О. Організація науково-дослідної роботи майбутніх педагогів: теорія і практика : монографія. Запоріжжя : КПУ, 2012. 360 с.
12. Теоретичні засади науково-дослідницької діяльності суб'єктів освітнього процесу університетів: практ. посіб. / [авт. кол.: В. Майборода, О. Ярошенко, Я. Скиба; за ред. О. Ярошенко]. Київ : Інститут вищої освіти НАПН України, 2015. 174 с.
13. Трансфер технологій : підруч. / [А. А. Мазаракі, Г. О. Андрощук, С. І. Бай та ін. ; за заг. ред. А. А. Мазаракі]. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. С.
14. Уведення в науково-педагогічну діяльність: навч. посіб. / [В. В. Іваненко, Г. Г. Кривчик, І. С. Накашидзе]. Дніпро : ЛІРА, 2018. 120 с.
15. Філінюк А. Г. Підготовка та публічна презентація дисертації на здобуття наукового ступеня доктора філософії з спеціальності 032 Історія та археологія: методичні поради. Вид. 2-ге, переробл. і доп. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня «Рута» 2022. 32 с.
16. Швець Ф. Д. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. Рівне : НУВГП, 2016. 151 с.
17. Ходаківський Є. І., Якобчук В. П., Литвинчук І. Л. Інтелектуальна власність: економіко-правові аспекти: навч. посіб. Київ : «Центр учбової літератури», 2014. 276 с.
18. Яворська Т. І. Методологія та організація наукових досліджень: курс лекцій. Мелітополь : Люкс, 2020. 190 с.

Електронні джерела:

1. Сайт Національної бібліотеки України ім. В. І. Вернадського // URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
2. Сайт Національної Парламентської бібліотеки України URL: <http://www.nplu.kiev.ua/>

	<p>3. Сайт Інституту історії України НАН України. URL: http://history.org.ua/uk</p> <p>4. Сайт Інституту археології НАН України // URL: https://iananu.org.ua/pro-institut</p> <p>5. Сайт Центрального державного архіву вищих органів влади і управління України // URL: https://tsdavo.gov.ua</p> <p>6. Сайт Центрального державного архіву громадських об'єднань України // URL: https://tsdahou.archives.gov.ua</p> <p>7. Сайт Центрального державного історичного архіву України. м. Київ. URL: https://cdiak.archives.gov.ua</p> <p>8. Сайт Центрального державного історичного архіву України. м. Львів // URL: https://tsdial.archives.gov.ua</p> <p>9. Сайт Державного архіву Хмельницької області // URL: https://dahmo.gov.ua</p> <p>10. Інформаційні бюлетені «Академічна доброчесність Infobulletin» від проекту «Ініціатива академічної доброчесності та якості освіти» (Academic Integrity and Quality Initiative – Academic IQ) // URL: http://surl.li/eqhgb</p>					
Обсяг дисципліни (години) та види занять	Разом за курс: лекційні заняття (18 год.), практичні заняття (26 год.), самостійна робота (46 год.)					
Система оцінювання результатів навчання	Увесь навчальний курс оцінюється в 100 балів. В поточне оцінювання включається: семінарські заняття – 20 балів, модульна контрольна робота – 30 балів, самостійна робота – 5 балів, індивідуальні навчально-дослідні завдання – 5 балів та екзамен – 40 балів.					
	Поточний і модульний контроль (100 балів)				Екзамен	Сума
	Навчальний (змістовий) модуль 1 і 2 (100 балів)					
	Поточний контроль	МКР	Самостійна робота	Індивідуальні дослідні завдання		
	20 балів	30 балів	5 балів	5 балів		
	білів		балів			
Критерії оцінювання знань, умінь, навичок студентів на навчальних заняттях	Оцінювання на семінарських заняттях відбувається за 12 бальною системою відповідно до критеріїв визначених «Положенням про рейтингову систему оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнка».					
Поточний контроль	Усне опитування, письмовий контроль, виконання самостійної роботи, модульна контрольна робота					
Підсумковий контроль	Увесь навчальний курс «Організація наукової діяльності» оцінюється відповідно 100 балами за й завершується заліком.					
Локація						